

Beantwoording technische vragen beleidsnota arbeidsmigratie

Beantwoording van de vragen vanuit de oordeelvormende vergadering van 15 januari 2020, en aanvullende vragen van de fracties van de VVD en Gewoon Lokaal!.

Beantwoording technische vragen VVD:

In het kader van de Beleidsnota Arbeidsmigratie en ter verkrijging van zekerheid en duidelijkheid over de werking en toepassing van deze beleidsnota ontvangt U, namens de fractie van de VVD, onderstaande vragen. Voor het verkrijgen van concrete antwoorden zijn de vragen onder andere gesteld in de vorm van een casus. Graag ontvang ik bij iedere vraag het antwoord in twee opzichten, namelijk het antwoord op de vragen in de huidige situatie en het antwoord op de vragen indien wordt ingestemd met de voorliggende Beleidsnota Arbeidsmigratie. Uiteraard ga ik er van uit dat ieder antwoord wordt voorzien van een motivatie.

Wonen in woningen in de woonwijken

Vier pas afgestudeerde Nederlandse jongeren komen maar moeilijk aan woonruimte, de kooprijzen en de huren zijn voor hen te hoog, dus besluiten ze om met zijn vieren gezamenlijk **een gehele woning te huren**. Maar eerst maar eens kijken hoe het onderling gaat, dus ze huren deze woning tijdelijk, en wel voor een periode van **6 maanden**.

Vraag: is dit toegestaan?

Antwoord: *Nee, dit is niet toegestaan. Er wordt niet voldaan aan de voorwaarden voor een huishouden zoals die gesteld zijn in de bestemmingsplannen wonen.*

Vier buitenlandse Poolse werknemers komen in Nederland werken. Ze komen maar moeilijk aan woonruimte, de kooprijzen en de huren zijn voor hen te hoog, dus besluiten ze om met zijn vieren gezamenlijk **een gehele woning te huren**. Maar eerst maar eens kijken hoe het onderling gaat, dus ze huren deze woning tijdelijk, en wel voor een periode van **6 maanden**.

Vraag: Is dit toegestaan?

Antwoord: *Nee, dit is niet toegestaan. Er wordt niet voldaan aan de voorwaarden voor een huishouden zoals die gesteld zijn in de bestemmingsplannen wonen. Aanpassing van de definitie van het begrip huishouden kan via aanpassing van het bestemmingsplan.*

Vier pas afgestudeerde Nederlandse jongeren komen maar moeilijk aan woonruimte, de kooprijzen en de huren zijn voor hen te hoog, dus besluiten ze om met zijn vieren gezamenlijk **een gehele woning te huren**. Maar eerst maar eens kijken hoe het onderling gaat, dus ze huren deze woning tijdelijk, en wel voor een periode van **13 maanden**.

Vraag: is dit toegestaan?

Antwoord: *Nee, dit is niet toegestaan. Er wordt niet voldaan aan de voorwaarden voor een huishouden zoals die gesteld zijn in de bestemmingsplannen wonen.*

Vier buitenlandse Poolse werknemers komen in Nederland werken. Ze komen maar moeilijk aan woonruimte, de kooprijzen en de huren zijn voor hen te hoog, dus besluiten ze om met zijn vieren gezamenlijk **een gehele woning te huren**. Maar eerst maar eens kijken hoe het onderling gaat, dus ze huren deze woning tijdelijk, en wel voor een periode van **13 maanden**.

Vraag: is dit toegestaan?

Antwoord: *Nee, dit is niet toegestaan. Er wordt niet voldaan aan de voorwaarden voor een huishouden zoals die gesteld zijn in de bestemmingsplannen wonen.*

Een in Steenberg gevestigd loonbedrijf heeft met wisselende inzet werk voor 60 werknemers. Hiervoor gaat hij buitenlandse werknemers aannemen. Voor de huisvesting gaat hij op zijn bedrijfsterrein woonruimte creëren voor zestig werknemers.

Vraag: is dit toegestaan?

Antwoord: *Nee. Op grond van de beleidsnota Arbeidsmigratie wordt geen ruimte geboden voor het huisvesten van het eigen personeel op een loonbedrijf.*

Een loonbedrijf gaat zich vestigen in Steenberg. Dit bedrijf heeft met wisselende inzet werk voor 60 werknemers. Hiervoor gaat hij buitenlandse werknemers aannemen. Voor de huisvesting gaat hij op zijn bedrijfsterrein woonruimte creëren voor zestig werknemers.

Vraag: is dit toegestaan?

Antwoord: *Nee. Op grond van de beleidsnota Arbeidsmigratie wordt geen ruimte geboden voor het huisvesten van het eigen personeel op een loonbedrijf.*

Vergunning voor tijdelijke huisvesting voor een periode van maximaal 10 jaar

Een fruitkweker heeft voor de oogstperiode van 4 weken werk voor 40 buitenlandse werknemers. Hij kan hiervoor huisvesting realiseren tegen een kostprijs van € 20.000 per werknemer, een totale investering derhalve van 40 x € 20.000 oftewel in totaal € 800.000. Bij een tijdelijke vergunning voor een periode van 10 jaar betekent dit een afschrijving van € 80.000 per jaar, nog afgezien van kosten voor verzekering, onderhoud en energie. Dit is € 80.000 per jaar voor 4 weken huisvesting, oftewel € 20.000 per week voor de periode dat de buitenlandse werknemers werkzaam zijn op het bedrijf.

Vragen:

- **Waar is de termijn van maximaal 10 jaar voor tijdelijke huisvesting wettelijk op gebaseerd?**

Antwoord:

Op grond van de beleidsnota Arbeidsmigratie kan een agrariër voor zijn eigen personeel permanente huisvesting realiseren (dus niet voor een termijn van maximaal 10 jaar, maar permanente bebouwing) op het agrarisch bedrijf. In de geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied wordt hiervoor al meerdere jaren ruimte geboden. De termijn van 10 jaar geldt enkel voor die gevallen waarbij er een voorziening voor buitenlandse werknemers wordt gerealiseerd op agrarisch onbebouwd terrein. Dus niet op een agrarisch bouwblok.

- **Heeft U bij Uw overwegingen rekening gehouden met bovenstaand financieel scenario?**

Antwoord:

Nee. Wij begrijpen dat het realiseren van tijdelijke huisvesting voor maximaal 10 jaar voor bijvoorbeeld maar 4 weken per jaar (zeer) lastig is. Daarom streven we in beginsel naar permanente huisvesting op een bestaand agrarisch bouwblok. Bovendien voorkomen we hiermee verstening van het buitengebied. Bij een permanente vergunning is een ander financieel scenario van toepassing. Daarnaast biedt de beleidsnota Arbeidsmigratie nog andere mogelijkheden voor het huisvesten van arbeidsmigranten. Meerdere agrarische bedrijven kunnen bijvoorbeeld ook samen een pension / logiesgebouw realiseren op een vrijkomende bedrijfslocatie in het buitengebied.

- **Zo neen, vind U op basis van bovenstaand financieel scenario dat U voor de agrarische sector met Uw beleidsplan een realistisch financieel scenario schetst?**

Antwoord:

Zie het antwoord op de vorige vragen. In de beleidsnota Arbeidsmigratie worden vele mogelijkheden geboden voor het realiseren van maatschappelijk verantwoorde huisvesting van arbeidsmigranten. Het is aan de huisvesters en werkgevers om de huisvesting te realiseren.

- **Zo ja, kunt U dan aangeven op basis waarvan U tot de conclusie bent gekomen dat Uw beleidsplan een realistisch financieel scenario is voor de agrarische sector?**

Antwoord:

Zie het antwoord op de vorige vragen.

Een oplossing voor bovenstaand probleem is een termijn van tijdelijke huisvesting van 10 jaar, welke telkens verlengd kan worden met een nieuwe tijdelijke termijn van 10 jaar.

Vraag: Is het op basis van huidige wet- en regelgeving mogelijk de termijn voor tijdelijke huisvesting optioneel te verlengen voor een periode van telkens 10 jaar, en zo neen, is het mogelijk om de huidige wet- en regelgeving zodanig aan te passen dat dit wel mogelijk wordt?

Antwoord:

Nee, dit is niet mogelijk. Een tijdelijke omgevingsvergunning voor maximaal 10 jaar betreft een zogenaamd 'kruimelgeval' op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het bijbehorende Besluit omgevingsrecht, waarbij een omgevingsvergunning wordt verleend voor buitenlandse afwijking van het bestemmingsplan. Op dit moment staat de wet- en regelgeving vanuit het rijk het niet toe dat een tijdelijke omgevingsvergunning voor hetzelfde plan wordt verlengd of vernieuwd als hierdoor de termijn van ten hoogste 10 jaar wordt overschreden.

Een andere oplossing om de huisvesting wél rendabel te maken is toe te staan dat werknemers, gehuisvest bij de ene agrariër, werkzaamheden verrichten voor een collega-agrariër, ook wel kruisbestuiving genoemd. Of hier door de agrariërs correct mee wordt omgegaan is eenvoudig te handhaven door het controleren van de arbeidscontracten van de op een bedrijf gehuisveste werknemers. Dit geeft geen extra druk op de handhaving, controle dient immers ook plaats te vinden als de mogelijkheid van kruisbestuiving niet geboden wordt.

Vraag: Is het op basis van huidige wet- en regelgeving mogelijk om deze zogenaamde "kruisbestuiving" toe te passen, en zo neen, is het mogelijk om de huidige wet- en regelgeving zodanig aan te passen dat dit wel mogelijk wordt?

Antwoord:

Bij deze vorm van huisvesting is er eigenlijk sprake van de realisatie van een pension / logiesgebouw bij een agrarisch bedrijf ten behoeve van meerdere agrariërs. Het is aan de gemeenteraad om te bepalen of zij hiervoor ruimte wil bieden. Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling dient wel rekening te worden gehouden met relevante wet- en regelgeving.

Een buitenlandse Poolse werknemer is de gehele week gehuisvest op het bedrijf van een agrariër. Het werkt naar volle tevredenheid op het bedrijf van deze agrariër, maar deze agrariër heeft maar voor 4 dagen per week werk voor hem, van maandag tot en met donderdag. En dat is zonde, hij is uiteindelijk niet vanuit Polen in Nederland komen werken om stil te zitten. Daarom besluit hij om op vrijdag en zaterdag te gaan werken op een agrarisch bedrijf in de omgeving.

Vragen:

- **Is dit toegestaan?**

Antwoord:

Wordt er conform de huidige beleidsnota Arbeidsmigratie huisvesting gerealiseerd op het agrarisch bedrijf waar men werkt, dan is dit niet in lijn met het beleid.

- **Als dit niet is toegestaan, op welke wijze gaat U dit dan handhaven?**

Antwoord:

Dit wordt verankerd in de vergunning en de bijbehorende voorwaarden. Dit zal niet verder kunnen gaan dan een inspanningsverplichting die wij van deze agrariër vragen om zijn werknemers een volledige werkweek in te zetten en daarbuiten te voorzien in de mogelijkheid van een goede tijdsbesteding of daarin te bemiddelen, bijvoorbeeld sporten bij een lokale sportvereniging. Waar het om gaat is dat het agrarisch bedrijf niet ook als uitzendbureau voor de werknemer kan fungeren.

- **Als U dit gaat handhaven, is de agrariër alwaar de buitenlandse werknemer is gehuisvest dan verantwoordelijk voor hetgeen de buitenlandse werknemer buiten werktijd doet?**

Antwoord:

De werknemer kan als inwoner van ons land en van onze gemeente in zijn vrije tijd uiteraard gaan en staan waar hij maar wil.

- **Als U de vorige vraag bevestigend beantwoord, hoe ziet U dit dan in het kader van de privacy van de buitenlandse werknemer?**

Antwoord:

Zie het vorige antwoord. De werknemer kan buiten werktijd om niet verplicht worden ergens wel of niet aanwezig te zijn.

Overgangstermijn van 6 maanden

In het Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten is voor de realisatie van de huisvesting en de handhaving een overgangstermijn van 6 maanden opgenomen. In de oordeelvormende vergadering heeft het College aangegeven soepel om te gaan met deze termijn van 6 maanden.

De gemeenteraad stemt mogelijk in met dit beleidsplan met daarin opgenomen de genoemde overgangstermijn van 6 maanden. Vervolgens spreekt het College zich in de openbaarheid van de oordeelvormende vergadering uit met de mededeling dat zij dit besluit niet uit zal voeren, zijnde met de handhaving zal soepel worden omgegaan.

Vragen:

- **Kunt U aangeven op basis van welke wet- en regelgeving U heeft besloten om dit besluit van de gemeenteraad niet consequent uit te voeren, zijnde dat er niet streng zal worden gehandhaafd?**

Antwoord:

Uiteraard wordt, waar sprake is van gebruik van een woning in afwijking van het bestemmingsplan, na 6 maanden een handhavingstraject gestart. Daarbij starten we met een waarschuwingsbrief, waar een korte begunstigingstermijn in wordt gegeven. Wordt hier geen gehoor aangegeven dan wordt er over gegaan tot een vooraankondiging last onder dwangsom met een nieuwe begunstigingstermijn. In eerdere beantwoording hebben wij dit traject verder voor u geschetst. In dergelijke gevallen is er duidelijk sprake van onwil om tot het in de beleidsnota bedoelde plan tot alternatieve huisvesting te komen.

Een handhavingstraject kenmerkt zich door een zekere soepelheid. Zodra blijkt dat de eigenaar van een woning van goede wil is en binnen de gestelde termijnen, al dan niet na een waarschuwingsbrief, een realistisch plan indient om op redelijke termijn tot alternatieve huisvesting te komen, zal het college het handhavingstraject opschorten. Dat laat onverlet dat het college waar nodig druk zal uitoefenen om alsnog tot een plan en de uitvoering daarvan te komen

- **Kunt U aangeven op basis van welke wet- en regelgeving U als College de keuze heeft om op dit besluit niet te handhaven en op andere besluiten wel?**

Antwoord:

Zie het antwoord op de vorige vraag.

- **Vindt U dat U, door bepaalde besluiten wél strikt te handhaven en andere besluiten niet, de geloofwaardigheid van de gemeente Steenberg en de rechtszekerheid van de inwoners van Steenberg dient?**

Antwoord:

Het nieuwe beleid Arbeidsmigratie is er onder meer op gericht om strikt te gaan handhaven op huisvesting van arbeidsmigranten in woningen, die niet in overeenstemming is met het bestemmingsplan. Eerste stap daarin is het realiseren van goede, volwaardige alternatieve huisvesting. Wij stellen ons op het standpunt dat deze aanpak de geloofwaardigheid van de gemeente versterkt en de rechtszekerheid van onze inwoners dient, meer dan de in de achterliggende jaren gegroeide situatie.

- **Stel dat één of meerdere mensen bezwaren indienen tegen bepaalde plannen, waarna deze mensen U als College verzoeken om te handhaven, waarbij de bezwaarmakers wijzen op de reeds verstreken termijn van 6 maanden, op basis van welke wet- en regelgeving gaat U dan Uw toezegging uitvoeren om niet strikt te handhaven, ergo gaat U het bezwaar van de bezwaarmakers naast U neerleggen?**

Antwoord:

In dit geval zullen wij handelen conform het door u vastgestelde beleid.

- **Stel dat de bezwaarmakers naar de rechter stappen waarbij de rechter U verplicht om te gaan handhaven, op basis van welke wet- en regelgeving gaat U dan deze rechterlijke uitspraak naast U neerleggen, dit om toch te kunnen voldoen aan Uw toezegging van geen strikte handhaving?**

Antwoord:

Deze situatie is niet van toepassing, zie ons eerdere antwoord.

- **Kunt U gemotiveerd aangeven of er binnen de gemeente Steenberg plannen voor huisvesting van buitenlandse werknemers volledig kunnen worden gerealiseerd en uitgevoerd binnen een periode van 6 maanden, rekening houdend met de komende vakantieperiode, rekening houdend met vergroting van bouwblokken en rekening houdend met de drukte in de bouwsector?**

Antwoord:

Wij verwachten binnen nu en 6 maanden geen nieuwe plannen voor huisvesting volledig te kunnen realiseren en uitvoeren. Dat is ook niet ons primaire streven. Daarom zullen wij een dergelijke onrealistische termijn ook nooit in ons beleid Arbeidsmigratie opnemen.

- **Zo ja, welk percentage van het totaal van de te verwachten bouwplannen kan worden gerealiseerd en uitgevoerd binnen deze termijn van 6 maanden?**

Antwoord:

Niet van toepassing.

- **Heeft U bij Uw overwegingen rekening gehouden met bovenstaande scenario's, zo nee waarom niet, en zo ja, op basis waarvan heeft U tot het besluit kunnen komen om een overgangstermijn van 6 maanden te hanteren?**

Antwoord:

Nogmaals, deze 6 maanden zijn uitsluitend bedoeld om werkgevers en huisvesters, voor zover zij daar nog niet mee bezig zijn, gelegenheid te geven om een plan in te dienen dat inzichtelijk maakt hoe zij hun personeel op een legale manier en binnen een redelijke termijn gaan huisvesten, zonder dat op dat moment al een handhavingstraject is gestart.

Beantwoording technische vragen Gewoon Lokaal!:

1. Tijdens de oordeelsvormende vergadering was er onduidelijkheid over de tijdelijke termijn van 10 jaar en dan met name over het waar en wanneer deze precies van toepassing is. Zou het college hier wat meer duidelijkheid over kunnen verschaffen?

Antwoord:

De termijn van 10 jaar is alleen van toepassing als er sprake is van huisvesting buiten een bestaand agrarisch bouwblok. Als het wordt gerealiseerd op een bestaand bouwblok is de huisvesting gewoon permanent. Dit is gedaan om versterking van het buitengebied tegen te gaan.

2. Tijdens de oordeelvormende vergadering werd het inhoudelijk niet duidelijk waarom het college geen voorstander is van het samenwerken van telers voor wie het vanwege een korte piekbelasting niet haalbaar is om een eigen huisvesting voor de werknemers te realiseren. Zou het college hier een toelichting op kunnen geven?

Antwoord:

Deze mogelijkheid is wel aanwezig op vrijkomende bedrijfsbebouwing (agrarisch en niet agrarisch). Dit biedt naar ons idee voldoende mogelijkheden.

Beantwoording overige vragen vanuit de oordeelvormende vergadering 15 januari 2020:

Vraag:

Vanuit meerdere fracties is er gevraagd om te bezien of een agrariër huisvesting op het bedrijf mag realiseren en deze vervolgens ook kan benutten voor het bieden van onderdak aan de arbeidsmigranten van andere agrarische bedrijven. Op deze manier wordt er huisvesting gerealiseerd die is afgestemd op de verschillende piekbehoeften van diverse agrarische bedrijven en is er meer ruimte voor het doen van de vereiste investeringen.

Antwoord:

Deze mogelijkheid is niet opgenomen in het aan de gemeenteraad aangeboden beleid. Mocht u overwegen om over dit onderwerp een amendement in stemming te brengen, dan raden wij u aan om onder andere rekening te houden met de volgende punten:

- *het aangeboden beleid biedt agrarische bedrijven de mogelijkheid om gezamenlijk een pension / logiesgebouw te realiseren op een vrijkomende bedrijfslocatie;*
- *benader het vanuit een maatwerkoplossing. In een vergunning (met bijbehorende planologische procedure) wordt bijvoorbeeld geregeld dat de oplossing geldt voor de samenwerkende bedrijven, die hiervoor samen een rechtspersoon oprichten, bijvoorbeeld in de vorm van een maatschap;*
- *de huisvestingsbehoefte van de diverse agrarische bedrijven die samenwerken sluit op elkaar aan. De samenwerkende agrarische bedrijven huisvesten niet tegelijkertijd arbeidsmigranten op een locatie. Hierdoor kan het aantal bedden en daarmee de ruimtelijke impact op de omgeving (waaronder de bebouwing en verkeersbewegingen) beperkt blijven;*
- *weeg af of de samenwerkende agrarische bedrijven binnen een bepaalde afstand van elkaar moeten liggen. Dit bijvoorbeeld in relatie tot de verkeersbewegingen.*

Daarnaast gaan wij in overleg met de lokale afdeling van de ZLTO. Dit gesprek is gepland op maandag 27 januari 2020. In dit gesprek zullen wij de ZLTO ook vragen om haar visie op dit onderwerp.

Vraag:

Hebt u overleg gevoerd met de vakbond?

Antwoord:

Nee. Werknemersorganisaties zijn echter nauw betrokken bij het ontwikkelen en vastleggen van afspraken op het gebied van verantwoorde huisvesting, waaronder de SNF-norm. Zo bevelen zij de SNF-norm, die wij ook in ons beleid willen hanteren, aan om deze leidend te doen zijn in cao-afspraken die betrekking hebben op huisvesting van buitenlandse werknemers.